

**«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы
медицина колледжі**

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚҚА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҮСҚАУЛЫҚ

Мамандығы: 09130100 «Мейіргер ісі»

Біліктілігі: 5AB09130101 «Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры»

Оқу түрі: күндізгі

Оқытудың нормативтік мерзімі: 3 жыл 6 ай

Циклдар мен пәндер индексі: АП 13

Курс: 2

Семестр: 4

Пән: «Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау»

Бақылау нысаны: Емтихан

Барлық сағат/кредит көлемі КЗ: 96/4

OÑTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы	№72/11 ()	
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық	32 беттің 2 беті	

Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық «Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы негізінде құрастырылып, кафедра мәжілісінде бекітілді.

Хаттама № 1 «27» 08 2024 ж.

Кафедра менгерушісі Серикова Б.Д.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 3 беті

1 – сабақ

1. **Тақырып:** Кіріспе. Паллиативті көмек философиясы.
2. **Мақсаты:** Паллиативтік көмек философиясының негізгі қағидаларын білу, паллиативті көмекке мұхтаж науқастардың өмір сапасын жақсарту.

3. Студент білуі тиіс:

- Паллиативтік көмектің негізгі принциптері. *
- Паллиативті көмектің этикалық аспектілері. *
- Паллиативті көмектің әлеуметтік және мәдени аспектілері.

Студент істей білуі тиіс:

- Паллиативті көмектен туындайтын этикалық және философиялық жағдайларды талдау.
- Азаптың, өмірдің және өлімнің философиялық тұжырымдамаларын бағалау және ескеру.
- Паллиативті күтімде пациенттерге күтім жасаудың этикалық негізделген тәсілдерін әзірлеу

4. Негізгі сұрақтар:

1. Паллиативтік көмек дегеніміз не, оның дәстүрлі медицинадан қандай айырмашылығы бар?
2. Терминальды аурулары бар науқастарды күту кезінде паллиативтік көмектің негізгі мақсаттары қандай?
3. Паллиативтік көмек науқастың физикалық және эмоционалдық жағдайын жеңілдетуге қалай көмектеседі?

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):

1. Тақырып бойынша сұрақтарды қолдана отырып отырып, тақырыпты талдау.
2. Кіші топтармен жұмыс істеу.
3. ТСО-дан қолдану (ПК, мультимедиялық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау.
4. Ситуациялық есептерді шешу.
5. Тақырып бойынша тестерді шешу.

6. Әдебиеттер: соңғы бетті қараңыз.

7. Оқыту және оқыту әдістері:

Дәріс: шолу

Презентация, реферат, тест, глоссарий

8. Бақылау (тесттер, есептер және басқалар)

Тесттер:

1. ДДҰ халықаралық регламент бойынша хоспис үшін қызмет көрсетуге ... түрі өте тән.
 - A. тегін
 - B. ақылы
 - C. шартты түрде тегін
 - D. дәрінің кейбір түрі ақылы
 - E. дәріге тегін, науқастың күтімі ақылы
2. Паллиативті медицинада науқасқа күтім кезінде мейіргер ... факторы бойынша жоғары деңгейде көңіл бөледі.
 - A. симптомдарды бақылау
 - B. дәрілерді қабылдауға бақылау
 - C. рухани көмек
 - D. палатаны тазалау
 - E. медициналық картаны толтыру
3. Хосписте ... көмек көрсетіледі.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакхстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 4 беті

- A. медициналық, психологиялық, әлеуметтік
 B. медициналық
 C. психологиялық
 D. қаржылай
 E. сауықтыру
4. «Паллиативті көмек ассоциациясы» Конституциясының келісімен «паллиативті көмек» терминіне өте жақын анықтамаға ... жатады.
 A. өлімді тездетпей, бірақ оның болуын созбау
 B. өлімді тежеу
 C. науқасты емдеу
 D. науқастың жағдайын жақсарғанша емдеу
 E. науқастың эвтаназиясы
5. Науқастармен қарым-қатынас – бұл
 A. мәліметпен алмасу
 B. коммуникациялық әлеумет
 C. көңіл күймен алмасу
 D. білім беру
 E. біліктілігін беру
6. Дүние жүзі бойынша мейіргерлерді дайындайтын мектепті алғаш ... (Лондонда) ашты.
 A. В. Хендерсон
 B. Л. Мариллак
 C. Д. Орем
 D. Ф. Найтингейл
 E. А. Дюнан
7. ... пайда болуы жауыржараның бірінші белгісі болып табылады.
 A. Тұрақты кетпейтін қызару бөлігінің
 B. Қарағаннан кейін 1-2 минуттан кейін тері қызаруы жоғалуының
 C. Жауыр жара дамуы мүмкін жердің терісінің бозаруы
 D. Терінің некрозды бөлігінің
 E. Терінің баздану (мацерация) бөлігінің
8. Жауыржара дамуы мүмкін факторға ... жатады.
 A. ылғалды тері жабындысы
 B. семіздік
 C. науқастың есінің жоқтығы
 D. қант диабеті
 E. емді тоқтату
9. Ауыр халдегі науқас үлкен дәретке отырғанда ... керек.
 A. кленка төсеу
 B. дәретсауытты суық сумен шаю
 C. науқасты ширмамен бөлу
 D. дәретсауытты жылы сумен шаю
 E. дәретсауыттың ішінде су қалдыру
10. Ауыр халдегі науқастың ауыз қуысына ... өңдеу жүргізу қажет.
 A. әр тамақ қабылдағаннан кейін
 B. күніне 2-рет
 C. әрбір 2 сағатта
 D. күніне 3 рет
 E. әрбір 4 сағатта

\

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакхстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 5 беті

Ситуациялық есептер:

Агрессивті емдеуден бас тарту.

Тапсырма: Аурудың соңғы сатысында емделмейтін қатерлі ісікпен ауыратын науқас ауруханада қатты ауырады. Дәрігер ұсынатын емдеу агрессивті химиотерапияны қамтиды, ол пациенттің өмірін бірнеше аптаға ұзартуы мүмкін, бірақ сонымен бірге жанама әсерлер тудырады және өмір сапасын нашарлатады. Науқас пен оның отбасы емдеуді жалғастыру керек пе деген сұрақ қояды.

Талқылауға арналған сұрақтар:

- o бұл жағдайда паллиативті көмек философиясы тұрғысынан қалай әрекет ету керек?
- o шешім қабылдауда қандай этикалық принциптерді (мысалы, пациенттің автономиясы, өмір сапасы, қайырымдылық принципі) ескеру керек?
- o науқастың өмірді ұзарту мен өмір сапасын жақсарту арасында таңдау құқығы қандай?
- o бұл шешімде науқас пен оның отбасын қалай қолдау керек?

2- сабақ

1. Тақырып: Паллиативтік көмек және пен пациенттерге күтім жасаудың мақсаттары мен міндеттері.

2. Мақсаты: Студенттерге паллиативті көмекке мұхтаж науқастардың өмір сүру сапасын жақсартуды қамтамасыз ету принциптеріне үйрету.

3. Студент білуі тиіс:

Паллиативті көмек ауруды емдеуге емес, өмір сүру сапасын жақсартуға бағытталған.

Паллиативті көмектің мақсаты-науқас пен оның отбасын жан-жақты қолдау.

Паллиативті көмектің негізгі міндеттері- ауырсынуды басқару, симптомдарды басқару және эмоционалды қолдау.

Студент істей білуі тиіс:

- Паллиативті көмектің мазмұнын сипаттау
- Паллиативтік көмектің мақсатын анықтау.
- Паллиативтік көмектің мақсаттары мен міндеттерін тұжырымдау.

4. Негізгі сұрақтар:

1. Паллиативті көмек дегеніміз не және ол дәстүрлі медициналық тәсілден қалай ерекшеленеді?

2. Емделмейтін аурулары бар науқастарға күтім жасау кезінде паллиативтік көмектің негізгі мақсаттары қандай?

3. Пациенттерге паллиативтік көмек көрсететін медициналық топтың алдында қандай негізгі міндеттер тұр?

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):

1. Тақырып бойынша сұрақтарды қолдана отырып отырып, тақырыпты талдау.

2. Кіші топтармен жұмыс істеу.

3. ТСО-дан қолдану (ПК, мультимедиалық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау.

4. Ситуациялық есептерді шешу.

5. Тақырып бойынша тестерді шешу.

6. Әдебиеттер: соңғы бетті қараңыз.

7. Оқыту және оқыту әдістері:

- Дәріс: шолу
- Презентация, реферат, тест, глоссарий

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакхстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 6 беті

8. Бақылау (тесттер, есептер және басқалар)

Тесттер:

1. Науқасты үйдегі ауруханада бақылау ... болуы тиіс.
 - A. күнделікті
 - B. күнара
 - C. аптасына 2 рет
 - D. айына 2 рет
 - E. жылына 2 рет
2. Этика – бұл
 - A. адамагершілік, мінез-құлқы туралы ғылым
 - B. қызметі туралы ғылым
 - C. адамның ішкі әлемі туралы ғылым
 - D. медицина туралы ғылым
 - E. генетика туралы ғылым
3. Психологиялық тексерудің негізгі әдісіне ... жатады.
 - A. сұхбаттасу
 - B. психодиагностика
 - C. кеңес беру
 - D. нұсқау беру
 - E. тексеру
4. Медициналық қызметкердің психогигиенасына ... тән.
 - A. өзінің жақтырмайтын ішкі сезімін басу
 - B. науқаспен қарым-қатынас кезінде туындайтын ұтымды жағдай
 - C. науқасты өз денсаулығының бір бөлігіне жауапгершілікке үйрету
 - D. алдын-алуға бақылау жасау
 - E. емдік денешынықтыруды үйрету
5. ... аурудың симптомдарына алдын-алумен айналысады.
 - A. Мейіргер
 - B. Дәрігер
 - C. Санитар
 - D. Психолог
 - E. Жақындары мен туыстары
6. Паллиативті медицинада мейіргердің ең маңызды жұмыс бөлігіне ... жатады.
 - A. симптомдар мен синдромдарға бақылау жасау
 - B. науқасты емдеуге бақылау жасау
 - C. алдын-алуға бақылау жасау
 - D. оңалтудан кейін бақылау жасау
 - E. науқастың жалпы жағдайына бақылау жасау
7. «Хоспис» сөзін ... деп түсінеміз.
 - A. ауыр халдегі науқастар үшін үй
 - B. қарттар үшін үй
 - C. жағдайы төмедер үшін үй
 - D. қаңғыбастар үшін үй
 - E. мүгедектер үшін үй
8. Бірінші хоспис ... құрылған.
 - A. Францияда
 - B. Ресейде
 - C. Англияда
 - D. Германияда

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 7 беті

Е. АҚШ-та

9. Хоспистің қағидатына жатпайды:

- A. хоспис қарттар үшін үй
- B. хоспис- өлім үйі емес
- C. ауырсыну мен күйзелісті жеңілдету
- D. өлімді тездету мен тоқтатуға болмайды
- E. науқас пен оның жақындары бір бүтін

10. Хоспистің мақсатына жатады:

- A. соңғы өмір күнін жақсарту, зардап шегуін жеңілдету
- B. радикальді ем
- C. науқастың жалпы жағдайын жақсарту
- D. көмек көрсету және ары қарай оңалту
- E. психиатриалық көмек

Ситуациялық есептер №1:

Жағдайдың сипаттамасы: қатерлі ісіктің соңғы сатысындағы науқас іштің қатты ауырсынуына шағымданады, ол стандартты анальгетиктермен жойылмайды. Осыған қарамастан, ол опиоидты дәрілерді қабылдағысы келмейді, өйткені ол жанама әсерлерден қорқады.

Тапсырма:

1. Науқастың ауырсынуын жеңілдету үшін медициналық қызметкерлер қандай шаралар қабылдауы керек?
2. Науқаспен опиоидті дәрілерді тар сияқты күшті ауырсынуды басатын дәрілерді қолдану қажеттілігін қалай талқылауға болады?
3. Бұл жағдайда ауырсынуды басудың қандай балама әдістерін ұсынуға болады?

3 – сабақ

1. 1. Тақырып: «Инкурабельді науқас»

2. Мақсаты: Инкурабельді науқасқа паллиативті көмек көрсетудің мақсаты-ауруды тиімді басқару, симптомдарды бақылау және пациенттің өзіне де, оның отбасына да эмоционалды, әлеуметтік және психологиялық қолдау көрсету арқылы азапты азайту және өмір сапасын жақсарту.

3. Студент білуі тиіс:

- Инкурабельді науқас
- Инкурабельді науқастарға паллиативті көмек көрсетудің мақсаты.
- Инкурабельді пациентке күтім жасау кезіндегі этикалық мәселелер.

Студент істей білуі тиіс:

- Инкурабельді науқастың жағдайын сипаттау.
- Паллиативтік көмектің мақсаттарын тұжырымдау.
- Күтімнің этикалық аспектілерін бағалау.

4. Негізгі сұрақтар:

- Инкурабельді науқастарда ауырсынуды және басқа белгілерді жеңілдету үшін қандай әдістер мен тәсілдер қолданылады?
- Паллиативті көмек пациенттің отбасын қалай қолдай алады және бұл қолдаудың маңыздылығы неде?

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):

1. Тақырып бойынша сұрақтарды қолдана отырып отырып, тақырыпты талдау.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 8 беті

2. Кіші топтармен жұмыс істеу.
3. ТСО-дан қолдану (ПҚ, мультимедиалық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау.
4. Ситуациялық есептерді шешу.
5. Тақырып бойынша тестерді шешу.
6. **Әдебиеттер:** соңғы бетті қараңыз.
7. **Оқыту және оқыту әдістері:**

Дәріс: шолу

Презентация, реферат, тест, глоссарий

8. Бақылау (тесттер, есептер және басқалар)

Тесттер:

1. Қазақстанда бірінші хоспис ... қаласында ашылды.
 - A. Алматы
 - B. Шымкент
 - C. Астана
 - D. Көкшетау
 - E. Қарағанды
2. Егде жастағы науқастың психологиялық ерекшелігіне ... тән.
 - A. танылатын үрдістің деңгейін төмендету
 - B. қысқауақыттық еске сақтауды жоғарлату
 - C. медициналық қызметкер құзырынан өзіне көңіл бөлуді күшейту
 - D. танылатын үрдістің деңгейін жоғарлату
 - E. көріп есте сақтау
3. Күтімнің сапасын бағалау көрсеткішіне ... жатады.
 - A. науқастың қанағаттануы
 - B. дәрігердің қойған мақсатының нәтижеге жетуі
 - C. үрдіс стандартының талабының сақталуы
 - D. мейіргер жұмысының орындалуы
 - E. науқасты толық тексеру
4. Науқасты «жанымен» орналастыру кезінде жастықтарды ... қою қажет.
 - A. қолдың, аяқтың арасына
 - B. бастың астына
 - C. арқасына
 - D. бастың және аяқтардың астына
 - E. қолдың, табанның арасына
5. Науқастың жанымен жатқан қалпында ... жастық қажет.
 - A. 2 үлкен және 4 кішкентай
 - B. 1 үлкен және 5 кішкентай
 - C. 6 кішкентай
 - D. 1 үлкен және 4 кішкентай
 - E. 7 кішкентай
6. Науқасты және оның отбасын күтім жасауға үйретуде мейіргер назар аудару қажет ...
 - A. науқас пен оның отбасының білуін және істей алуын анықтауға
 - B. дәрігерден рұқсат алуға
 - C. аға мейіргерді ескертуді
 - D. аға мейіргерден рұқсат алуға
 - E. отбасынан рұқсат алуға
7. Егер ... науқасты үйінде қалдыруға болады.
 - A. ол үйінде өлгісі келсе және оған жағдайы мүмкін болса
 - B. емделу үшін қаражаты жеткіліксіз болса

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 9 беті

- С. ауруханада орын болмаса
 D. аурухана үйіне жақын орналасса
 E. отбасы науқасты емделуге жібергісі келмесе
8. Жауыржараны алдын-алу мақсатында науқастың төсектегі қалпының стандарты бойынша ... ауыстыру қажет.
 A. 2 сағат сайын
 B. сағат сайын
 C. 3 сағат сайын
 D. қаншалықты жиі - соншалықты жақсы
 E. 4 сағат сайын
9. Өз еркімен қозғала алмайтын жағдайдағы науқастың қалпын ... деп атайды.
 A. мәжбүрлік
 B. белсенді
 C. дренажды
 D. белсенсіз
 E. төсектік
10. Ауыр халдегі науқастың төсегін ... ауыстыру қажет, жауыржараның түзілуін болдырмау үшін.
 A. күніне 2-3 рет
 B. күніне 1 рет
 C. күнара
 D. күніне 4 рет
 E. күнделікті

Ситуациялық есептер:

Науқас, 65 жаста, емделмейтін қатерлі ісіктің соңғы сатысынан зардап шегеді. Оған қалған өмір сүру ұзақтығы бірнеше ай екендігі туралы хабарланды. Дәрігерлер екі нұсқаны ұсынады: химиотерапияны жалғастыру, ол өмірді бірнеше аптаға ұзартуы мүмкін, бірақ өмір сапасын айтарлықтай нашарлатады (күшті жанама әсерлер) немесе азапты азайтуға және өмір сапасына соңына дейін назар аударуға мүмкіндік беретін паллиативті күтім туралы шешім қабылдау.

Тапсырма:

Науқас немесе оның отбасы қандай тәсілді таңдауы керек? Шешім қабылдау кезінде қандай факторларды ескеру керек? Дәрігер бұл шешімді қабылдауда науқасты қалай қолдай алады?

4 – сабақ

- 1. Тақырып:** Паллиативті көмекке көрсеткіштер.
 - 2. Мақсаты:** Паллиативтік көмек тағайындау туралы шешім қабылдау үшін пациенттің жағдайын бағалау тәсілдерін меңгеру.
 - 3. Студент білуі тиіс:**
 - Паллиативті көмекке мұхтаж науқастарға паллиативті көмек көрсетудің мақсаты.
 - Паллиативті көмекке мұхтаж науқастарға күтім жасау кезіндегі этикалық мәселелер.
- Студент істей білуі тиіс:**
- Науқастың жағдайын сипаттау
 - Паллиативтік көмектің мақсаттарын тұжырымдау.
 - Күтімнің этикалық аспектілерін бағалау.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакхстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 10 беті

4. Негізгі сұрақтар:

1. Паллиативті көмек көрсетудің негізгі мақсаттары қандай және олар дәстүрлі емдеу мақсаттарынан қалай ерекшеленеді?
2. Паллиативті көмек пациенттің отбасын қалай қолдай алады және бұл қолдаудың маңыздылығы неде?

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):

1. Тақырып бойынша сұрақтарды қолдана отырып отырып, тақырыпты талдау.
2. Кіші топтармен жұмыс істеу.
3. ТСО-дан қолдану (ПК, мультимедиялық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау.
4. Ситуациялық есептерді шешу.
5. Тақырып бойынша тестерді шешу.

6. Әдебиеттер: соңғы бетті қараңыз.

7. Оқыту және оқыту әдістері:

- Дәріс: шолу
- Презентация, реферат, тест, глоссарий

8. Бақылау (тесттер, есептер және басқалар)

Тесттер:

1. Созылмалы ауырсыну – бұл
 - A. ұзақ уақытқа сақталатын ауырсыну
 - B. қысқа уақытқа ауырсыну
 - C. тіннің зақымдану кезінде пайда болатын ауырсыну
 - D. сырқаттану кезінде ауырсынуы
 - E. тіннің ұзақ зақымдану кезінде пайда болатын ауырсыну
2. Қатерлі ісікпен ауыратын науқастың ауырсынуының себебі ... байланысты.
 - A. ісіктің өсуі және таралуына
 - B. ісіктің кішіреюіне
 - C. ұзақ емделуіне
 - D. ағзаның қызметінің бұзылуына
 - E. науқастың психикалық жағдайына
3. ... ауырсынуды шақырады.
 - A. Жапа шегу мен күйзеліс
 - B. Әлсіздік
 - C. Уайым
 - D. Тәбет
 - E. Қозғыштық
4. Созылмалы ауырудың түріне ... жатпайды.
 - A. тістің ауыруы
 - B. нейропатиялық ауыру
 - C. психологиялық ауыру
 - D. мононейропатиялық ауыру
 - E. қаңқа-бұлшықеттік ауыру
5. ... ауырсыну созылмалы ауырсынуға тән.
 - A. Диффузды, монотонды, тұйық, шаншып
 - B. Өткір, тұйық
 - C. Толғақтәрізді және шаншып
 - D. Сұқпалы және пышақтәрізді
 - E. Қысқауақытты ауырсыну
6. Депрессия – бұл

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 11 беті

- А. төмен, қайғылы көңіл-күй, қажу
 В. әлсіздік, ұйқысыздық
 С. апатия
 D. ұқыпсыздық
 E. миға көп күш түсіру
7. Созылмалы ауырсынумен ... айналыспауы қажет.
 А. физиотерапевт
 В. хирург
 С. терапевт
 D. травматолог
 E. невропатолог
8. Созылмалы ауырсынуды емдеу кезеңінің саны:
 А. 3
 В. 2
 С. 4
 D. 5
 E. 1
9. Хоспистің маңызды қызметіне ... жатады.
 А. мейіргерлік күтім
 В. медициналық кеңес
 С. ауруханалық күтім
 D. басқа мед. мекеменің қызметкерлерін үйрету
 E. жоғалту кезеңінде қолғанат жасау
10. Хоспистік қызметтің негізгі қағидалары ... болып табылады.
 А. тегін көмек
 В. ақылы көмек
 С. симптомдардың мониторингі
 D. «бұл - өмір үйі»
 E. «бұл - өлім үйі»

Ситуациялық есептер:

Есеп №1

68 жастағы науқас, ер адам, бауыр метастазымен өкпенің қатерлі ісігінен зардап шегеді. Химиотерапиямен емдеу айтарлықтай жақсаруды қамтамасыз етпейді және ісік өсе береді. Емдеу аясында кеудедегі қатты ауырсыну және ентігу бар, олар анальгезиямен нашар бақыланады. Дәрігер өмірдің болжамы шектеулі екенін айтады — бірнеше аптадан бірнеше айға дейін. Науқастың отбасы жағдайдың нашарлауына алаңдайды және емдеуді қалай жалғастыру керектігін білмейді.

Сұрақ:

Бұл жағдайда паллиативті көмек тағайындау үшін қандай көрсеткіштер бар? Бұл пациентке паллиативті көмек көрсетудің негізгі мақсаттары қандай?

5 – сабақ

1. Тақырып: Паллиативтік көмек көрсету тәртібі, инновациялық тәсіл.

2. Мақсаты: Студенттерді емделмейтін аурулары бар науқастардың өмір сүру сапасын жақсартуға, жаңа технологиялар мен әдістерді енгізуге, инновациялық тәсілді дамытуға бағытталған паллиативтік көмек көрсетудің жаңа заманауи тәсілдерімен таныстыру.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 12 беті

3. Студент білуі тиіс:

- Паллиативтік көмек көрсетуде инновациялық технологиялар мен әдістерді қолдану дағдыларын дамыту.
- Емделмейтін аурулары бар науқастарға жеке көзқарас принциптерін меңгеру.

Студент істей білуі тиіс:

- Паллиативті көмекке диагностика мен бақылаудың инновациялық әдістерін бағалау және қолдану.
- Жеке паллиативті күтім жоспарларын әзірлеу және қолдану.

4. Негізгі сұрақтар:

1. Топтық тәсіл (оның ішінде дәрігерлер, психологтар, әлеуметтік қызметкерлер және рухани қызметкер) паллиативті күтімнің сапасын жақсартуға қалай ықпал етеді?
2. Пациенттер мен олардың отбасыларындағы стресс пен мазасыздықты азайту үшін паллиативтік көмекке психоэмоционалды қолдаудың қандай инновациялық тәсілдерін енгізуге болады?

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):

1. Тақырып бойынша сұрақтарды қолдана отырып отырып, тақырыпты талдау.
2. Кіші топтармен жұмыс істеу.
3. ТСО-дан қолдану (ПК, мультимедиялық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау.
4. Ситуациялық есептерді шешу.
5. Тақырып бойынша тестерді шешу.

6. Әдебиеттер: соңғы бетті қараңыз.

7. Оқыту және оқыту әдістері:

Дәріс: шолу

Презентация, реферат, тест, глоссарий

8. Бақылау (тесттер, есептер және басқалар)

Тесттер:

1. Ауруханада жазылмайтын науқастардың туысқандармен сөйлесу ниеті ... болуы қажет.
 - A. мед.қызметкелерден
 - B. туысқандардан
 - C. әкімшіліктен
 - D. кәсіп одақтан
 - E. мамандандырылған дәрігерлер одағынан
2. Қоғамға бейімделу үшін ... түрі мүгедектердің оналтуына өте маңызды болып табылады.
 - A. әлеуметтік
 - B. психологиялық
 - C. алдын-алу
 - D. мамандандырылған
 - E. саяси
3. Паллиативті медицинадағы мейіргерлік үрдіс – бұл
 - A. науқастың жағдайы жақсарғанша күтім көрсету
 - B. ғылыми дәлелденген технология
 - C. дәрі-дәрмектерді енгізу әдісі
 - D. салауатты өмір салты әдісі
 - E. тексеру әдісі
4. Онкологиялық науқастарға арналған мейіргерлік іс-шараларға мыналар жатады:
 - A. мейіргерлік күтім көрсету

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 13 беті

- В. науқасты, оның отбасын және денсаулық сақтау қызметкерлерін үйрету
- С. емдік профилактикалық ұйымның медициналық әртүрлі қызметі
- Д. мейіргерлік тәжірибенің дамуы
- Е. науқастың өзекті мәселесін шешу
5. Мейіргерлік күтім мен басқару қызметі ... принцип негізінде көрсетіледі.
- А. психологиялық қолдау
- В. емдеу
- С. оңалту
- Д. алдын-алу
- Е. сауықтыру
6. Терминальды жағдай- бұл
- А. өлім мен өмірдің арасындағы шекаралық жағдай
- В. гемодинамиканың тұрақсыз жағдайы
- С. артериальды қысымның төмендеуі
- Д. кенеттен тыныс тоқтағаннан кейінгі жағдай
- Е. тоникалық және клоникалық тырысу
7. Науқастың физиологиялық мәселесіне ...тән.
- А. ұйқының бұзылуы
- В. өзіне-өзі қол жұмсау қаупі
- С. жұмысын жоғалту жөніндегі мазасыздық
- Д. жалғыздық
- Е. тұйықтық
8. Онкологиялық аурумен ауыратын науқастармен сөйлесуде ...
- А. науқастың қолына зертханалық және тексеру нәтижесін, сонымен қатар сырқатнаманы бермеу қажет
- В. науқастың туыстарына телефонмен қорытындыларын айтпау қажет
- С. науқасқа қосалқы диагнозын хабарламау қажет
- Д. науқасты тексеру және әртүрлі анализдерді диагнозы көрсетілген мәліметтерімен таныстыру қажет
- Е. науқасты сырқатнамамен таныстыру қажет
9. Өлім қорқынышына ... жатады.
- А. психологиялық мәселе
- В. физикалық мәселе
- С. әлеуметтік мәселе
- Д. рухани мәселе
- Е. этикалық мәселе
10. Онкологиялық ауруы бар және ауырсыну симптомдары айқын науқастарға мейіргерлік араласу:
- А. науқасқа дәрігер тағайындаған ауырсынуды басатын препараттар арқылы мейіргерлік күтім көрсету
- В. мамандандырылған медициналық көмек көрсетуді
- С. техникалық манипуляция орындауды
- Д. алдын-алуды
- Е. науқасты күту ғылымы мен өнерін

Ситуациялық есептер:

Қатерлі ісіктің соңғы сатысы бар науқас дәстүрлі ауырсынуды басатын дәрілермен нашар басқарылатын қарқынды ауырсынуды сезінеді. Ол ұйықтай алмайды, үнемі азап шегеді. Отбасы оның жағдайына алаңдайды.

Тәсіл: бұл жағдайда қажет:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 14 беті

- * Күшті анальгетиктерді (мысалы, морфин, фентанил) қолдану арқылы анальгезия схемасын қайта қарау.
- * Эпидуральды катетермен немесе басқа инвазивті әдістермен анестезияны қолдануды қарастыру.
- * Релаксация практикасы, психотерапиялық көмек сияқты ауырсынуды бақылаудың қосымша әдістеріне назар аударыңыз.
- * Науқаспен және отбасымен экзистенциалды мазасыздықты жеңілдету мүмкіндіктерін талқылау арқылы ауырсынудың рухани және психологиялық аспектілерімен жұмыс істеуді қарастырыңыз.

6 – сабақ

1.Тақырып: Мультидисциплинарлық тәсілді пайдалана отырып, жан-жақты паллиативтік көмек көрсету.

2.Мақсаты: Мультидисциплинарлық тәсілді паллиативті көмекке мұхтаж науқастардың өмір сүру сапасын жақсартуға бағытталған кешенді тәсіл ретінде қолдану.

3. Студент білуі тиіс:

- Паллиативті көмек көрсетудегі мультидисциплинарлық тәсілді пайдалану
- Паллиативті көмек көрсетудегі мультидисциплинарлық тәсілдің негізгі мақсаттары мен міндеттері.

Студент істей білуі тиіс:

- Науқастың жағдайын және қажеттіліктерін бағалау.
- Мультидисциплинарлық топта жұмыс істеу.
- Күтім жоспарын әзірлеу және енгізу

4. Негізгі сұрақтар:

1. Мультидисциплинарлық тәсілдің тиімді паллиативті көмек үшін маңызы қандай?
2. Паллиативті көмектің көпбейінді мамандар тобына кім кіреді және әр маман қандай функцияларды орындайды?

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):

1. Тақырып бойынша сұрақтарды қолдана отырып оқытып, тақырыпты талдау.
2. Кіші топтармен жұмыс істеу.
3. ТСО-дан қолдану (ПК, мультимедиялық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау.
4. Ситуациялық есептерді шешу.
5. Тақырып бойынша тестерді шешу.

6. Әдебиеттер: соңғы бетті қараңыз.

7. Оқыту және оқыту әдістері:

- Дәріс: шолу
- Презентация, реферат, тест, глоссарий

8. Бақылау (тесттер, есептер және басқалар)

Тесттер:

1. Паллиативті көмек онкологиялық науқастарға ... ұйымдастырылады.
 - A. онкологиялық диспансерде
 - B. емханада
 - C. балалар ауруханасында
 - D. кардио орталықта
 - E. жеке клиникада

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакхстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 15 беті

2. Негізгі міндеттеріне сәйкес онкологиялық аурулардың бөлімшесінде ... қызметі жүктеледі.

- A. паллиативті және симптоматикалық көмекті онкологиялық науқасқа көрсету
- B. инсультке шалдыққан науқастарды оңалту
- C. кеңестік көмек көрсету
- D. венерологиялық аурумен науқастарды емдеу
- E. жүрек-қан тамырлары аурулары бар науқастарды емдеу

3. Паллиативті көмек көрсету үшін науқастарды онкологиялық бөлімшеге жатқызу көрсеткішіне ... жатады.

- A. қатерлі ісігі бар науқастың созылмалы ауырсыну синдромы
- B. жыныс ағзаларының қатерлі ісік алды аурулары
- C. жатырдың миомасы
- D. асқазанның ойық жара ауруы
- E. терінің папилломасы

4. Бірінші орында паллиативті көмекті көрсетуді ... қажет етеді.

АИВ инфекциясының терминальды сатысындағы науқастар

- 1. инсультпен ауырған науқастар
- 2. инкурабельді онкологиялық аурулар
- 3. инфаркт миокардымен
- 4. бронх демікпесімен

- A. 1,2,3
- B. 2,3,4
- C. 3,4,5
- D. 1,2,5
- E. 1,3,4

5. Онкологиялық бөлімшеде ауруханаішілік инфекция ошағы анықталғанда мейіргер ... форманы толтырады.

- A. 058у
- B. 001у
- C. 003у
- D. 004у
- E. 012у

6. Онкологиялық науқасқа паллиативті көмектің міндеттеріне ... жатады.

- 1. науқастың ауырсыну симптомдары кезінде көмек көрсету
- 2. онкологиялық науқасқа паллиативті көмекті ұйымдастыру формасын үйрену
- 3. онкологиялық науқасқа паллиативті көмекті дамытуды қарастыру
- 4. науқасқа тек әлеуметтік қолдауды қамту
- 5. онкологиялық науқасқа паллиативті көмектің мағынасын анықтау

- A. 1,2,3
- B. 2,3,4
- C. 3,4,5
- D. 4,5,1
- E. 5,1,2

7. Онкологиялық науқастардың ... құқығы жоқ.

- A. өз еркімен емделуге
- B. ауырсынуды басуға және қиналуын жеңілдетуге
- C. адамдық қасиетін сақтауға
- D. медициналық көмекке
- E. мәліметтерді алуға

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 16 беті

8. Хосписте созылмалы аурулардың қабыну немесе жағдайы нашарлаған кезде науқастар мен қарттарды дер кезінде сәйкес емдік алдын-алу мекемесіне ауыстыру ... қамтамасыз етіледі.

- A. бас дәрігердің бұйрығы бойынша
- B. мейіргердің бұйрығымен
- C. туыстардың сұрауымен
- D. науқастың тілегімен
- E. емдеуші дәрігердің тілегімен

9. Сал болған аяқты ... жағдайында жатқызу қажет.

- A. тізе асты буынға мақтадан валик қояды, табанды резеңкемен немесе ағаш қорабымен 90° бұрышпен ұстайды. Науқастың қалпын 2-3 сағат сайын арқасына және жанымен ауыстыру
- B. тізе асты буынға мақтадан валик қояды, табанды резеңкемен немесе ағаш қорабымен 30° бұрышпен ұстау.
- C. науқас сау бүйірімен жатқанда сал қолды арқамен паралель қою
- D. науқастың қалпын 4-5 сағат сайын арқаға және жанына ауыстыру
- E. науқастың қалпын сал болған жанына ауыстыруы

10. Жауыржара пайда болады ... кезінде.

- A. ұзақ төсектік тәртіп
- B. жалпы тәртіп
- C. палаталық тәртіп
- D. отыру қалпы
- E. ортопноэ қалпы

Ситуациялық есептер:

Өкпе қатерлі ісігінің 4 сағысы диагнозы қойылған 63 жастағы науқас паллиативті бөлімге түсті. Ол қатты ауырсынудан зардап шегеді, ол әдеттегі анальгетиктермен азаймайды. Қабылдау кезінде пациент шаршауды, ұйқысыздықты және оның ауруы туралы айқын алаңдаушылықты білдіреді. Сондай-ақ, пациент және отбасы оның жағдайды жеңе алмайды деп алаңдайды.

Сұрақтар:

1. Көпсалалы топ мамандары ауырсынуды жеңілдету үшін қандай қадамдар жасауы керек?
2. Науқасты психоэмоционалды қолдауды ұйымдастыру үшін дәрігер мейіргермен және психологпен қалай қарым-қатынас жасауы керек?

7 – сабақ

1. Тақырып: Науқастарға психоәлеуметтік және рухани қолдау көрсету арқылы паллиативті көмек.

2.Мақсаты: Студенттерге психоәлеуметтік және рухани аспектілерді ескере отырып, науқастарға паллиативтік көмек көрсетуге қажетті дағдылар мен білімдерін дамыту.

3. Студент білуі тиіс:

- Операциядан кейінгі асқынулардың жіктелуі
- Операциядан кейінгі кезеңде пациентті басқару принциптері
- Хирургиялық араласудан кейін науқастарды оңалту.

Студент істей білуі тиіс:

- Науқастың тек физикалық жағдайын ғана емес, оның психоэмоционалдық және рухани сезімдерін де ескере отырып, кешенді тәсілді күтімде қолдануды үйрену.
- Психологтар, әлеуметтік қызметкерлер, дін қызметкерлері және басқа мамандарды қоса алғанда, пациенттерге кешенді қолдау көрсету үшін көпсалалы топтарда жұмыс істеу дағдыларын меңгеру.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 17 беті

4. Негізгі сұрақтар:

- Паллиативті көмек алатын науқастарда жиі кездесетін психосоциологиялық және рухани қажеттіліктер қандай және оларды қалай анықтауға болады?
- Паллиативті көмек көрсету кезінде науқастың психосоциологиялық және рухани қолдауын қамтамасыз етуде көпсалалы топтың (дәрігерлердің, психологтардың, әлеуметтік қызметкерлердің, дін қызметкерлерінің) рөлі қандай?

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):

1. Тақырып бойынша сұрақтарды қолдана отырып отырып, тақырыпты талдау.
2. Кіші топтармен жұмыс істеу.
3. ТСО-дан қолдану (ПК, мультимедиялық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау.
4. Ситуациялық есептерді шешу.
5. Тақырып бойынша тестерді шешу.

6. Әдебиеттер: соңғы бетті қараңыз.

7. Оқыту және оқыту әдістері:

- Дәріс: шолу
- Презентация, реферат, тест, глоссарий

8. Бақылау (тесттер, есептер және басқалар)

Тесттер:

1. Ресей – Британдық ассоциация хосписы ... бастап болған.
 - A. 1990 ж.
 - B. 1966 ж.
 - C. 1890 ж.
 - D. 2001 ж.
 - E. 2012 ж.
2. Ресейде қатерлі ісігі бар науқастар үшін профильді хосписстер ... жылы ашылған.
 - A. 1990
 - B. 1903
 - C. 2006
 - D. 1852
 - E. 1520
3. Онкологиялық науқастардың құқығы бар:
 1. адамдық қасиетін сақтауға
 2. медициналық көмекке
 3. ауырсынуды басуға
 4. мед. қызметкерге дерекі сөйлеуге
 5. ауруханалық тәртіпті сақтамауға
 - A. 1,2,3
 - B. 2,3,4
 - C. 3,4,5
 - D. 4,5,1
 - E. 5,1,2
4. Паллиативті көмектің міндеттеріне ... жатады.
 1. психологиялық мәселелерді шешу
 2. физикалық мәселелерді шешу
 3. рухани мәселелерді шешу
 4. қаржылық мәселелерді шешу
 5. отбасылық мәселелерді шешу
 - A. 1,2,3

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 18 беті

B. 3,4,5

C. 1,2,4

D. 2,3,5

E. 5,1,2

5. Латын сөзі «hospes» ... деген мағынаны береді.

A. қонақжай

B. аурухана

C. мейіргерлік күтім

D. науқасты күту

E. науқас өлімі

6. Хоспистің негізгі міндеті мен қызметіне ... жатады.

A. терминальды сатыдағы науқастарға ауруханалық медициналық көмекке қол жеткізудің жоғарлығы және үйде медициналық көмекті жақсарту

B. инкурабельді науқастарға жаңа түрдегі медициналық және әлеуметтік қызмет көрсетуді қалыптастыру

C. терминальды сатыдағы науқастарға симптоматикалық ем жүргізу, психотерапиялық және дәстүрлі әдістер қолданумен білікті күтім ұйымдастыру

D. қажетті ауырсынуды басатын емді жүргізу және таңдау

E. реанимациялық көмек көрсету

7. Тұрақты күтімнің негізгі мақсатына ... жатады.

1. ауырсынудан және басқа азаптаушы симптомдардан жеңілдету

2. науқасқа және оның отбасына ауруханалық көмек

3. тек науқасқа психологиялық көмек

4. науқасты сауықтыру

5. науқастың өлімін жеделдету

A. 1,2

B. 2,3

C. 3,4

D. 1,5

E. 4,5

8. Хосписке жатқызу үшін көрсеткіштер:

1. үйде жүргізілген емнің әсері болмаған кезде ауырсынудың және басқа ауыр симптомдарды талапқа сай ем жүргізу мен таңдау қажеттілігі

2. үй жағдайында орындауға болмайтын манипуляцияны жүргізу

3. туыскандарын ауыр халдегі науқас күтімінен азуақытқа демалуына мүмкіндік беру

4. созылмалы пиелонефрит

5. созылмалы холецистит

A. 1,2,3

B. 2,3,4

C. 3,4,5

D. 1,2,4

E. 4,5,1

9. Науқастарды күтудегі паллиативтік мейіргердің компоненттері қатарына ... жатады.

A. бөлімшенің гигиеналық құрамы

B. хосписке қабылдау

C. диагноз қою

D. ем тағайындау

E. науқасты шығару

10. Үнемі арқасымен жатқан науқаста ... асқыну дамуы тән.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 19 беті

- A. жауыр-жара
- B. пневмония
- C. дене қызуының жоғарлауы
- D. ішектің атониясы
- E. созылмалы холецистит

Ситуациялық есептер:

72 жастағы науқас, ұйқы безінің қатерлі ісігімен, соңғы кезеңінде, емдеуді тоқтатып, паллиативті көмекке көшу тілегін білдірді. Алайда, оның қызы әкесінің жағдайының нашарлауына қарамастан, агрессивті терапияны жалғастыруға талап етеді. Науқас пен оның қызы келісімге келе алмайды, бұл отбасында эмоционалдық шиеленіске алып келеді.

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Науқас пен оның отбасы арасындағы қақтығысты, психоэмоционалдық және рухани қажеттіліктерді ескере отырып, қалай шешуге болады?
2. Отбасына паллиативті көмектің маңыздылығын және өмірді ұзарту емес, өмір сапасын жақсарту қажеттігін қалай түсіндіруге болады?
3. Қақтығысты шешуде көпсалалы тәсілді қалай қолдануға болады? Шешім қабылдауға кімдер қатысуы керек (дәрігерлер, психологтар, әлеуметтік қызметкерлер)?

8 – сабақ

1. 1. Тақырып: Хирургиялық емдеудің салдары бар науқастарды емдеу принциптері.

Мақсаты: Хирургиялық емдеу салдарынан пайда болған ауруларды емдеудің негізгі принциптерін қарастыру, соның ішінде диагностика, алдын алу, асқынуларды емдеу және пациенттерді реабилитациялау.

3. Студент білуі тиіс:

- Операциядан кейінгі асқынулардың классификациясы.
- Пациентті операциядан кейінгі кезеңде басқарудың принциптері.
- Хирургиялық араласудан кейін пациенттерді реабилитациялау.

Студент істей білуі тиіс:

- Пациенттің психосоциальды және рухани қажеттіліктерін бағалау.
- Пациенттерге және олардың отбасыларына психосоциальдық қолдау көрсету.
- Рухани қолдау көрсету және діни қызметкерлермен байланыс орнату.

4. Негізгі сұрақтар:

1. Операциядан кейінгі асқынулар, мысалы, инфекциялар мен тромбообразияның алдын алу және емдеудің негізгі принциптері қандай болуға тиіс?
2. Хирургиялық араласудан кейін пациенттерді реабилитациялауда қандай роль атқарады және денсаулықты қалпына келтіру мен өмір сапасын жақсарту үшін физикалық және психологиялық реабилитацияның қандай әдістері тиімді болуы мүмкін?

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):

1. Тақырып бойынша сұрақтарды колдана отырып отырып, тақырыпты талдау.
2. Кіші топтармен жұмыс істеу.
3. ТСО-дан қолдану (ПК, мультимедиалық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау.
4. Ситуациялық есептерді шешу.
5. Тақырып бойынша тестерді шешу.

6. Әдебиеттер: соңғы бетті қараңыз.

7. Оқыту және оқыту әдістері:

- Дәріс: шолу

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 20 беті

• Презентация, реферат, тест, глоссарий

8. Бақылау (тесттер, есептер және басқалар)

Тесттер:

1. Инсульттің бастапқы белгісіне ... жатады.

- A. сөйлеу бұзылысы
- B. бас миының қантамыр аневризмі
- C. гипертоникалық криз
- D. есінің бұзылуы
- E. ауырсыну шоғы

2. Салданған қолдың нақты қалпы:

- A. салданған қолды жастықшаға қойып, иық буыны мен қолды горизонтальды қалыпта бір деңгейде болуы қажет
- B. шынтақ буынында қолды бүгіп қою
- C. қолды кеуде қуысына параллель бүгілген қалпында қою
- D. қолды бастан айналдыру
- E. қолды жанына созу

3. Жауырдың алғашқы сатысында ... болмайды.

- A. хирургиялық ем жасауға
- B. зақымданған аймаққа физиеом тағайындауға (УВЧ, УФО)
- C. барлық мамандық іс-шараны күшейтуге (төсекті, науқас қалпын ауыстыру, теріні тазалау)
- D. 1% бриллиант көгі ерітіндісімен зақымданған жерлерді өңдеуге
- E. вазелинмен майлауға

4. Жауыр жара дамуының негізгі сатыларына ... жатады.

- A. бозару, қызару, көк дақтың пайда болуы, көпіршіктің түзілуі, эпидермистің қабыршақтануы, некроз
- B. цианоз, бозару, гиперемия
- C. гиперемия, цианоз, эпидермистің қабыршақтануы, некроз
- D. гиперемия, некроз
- E. бозару, қызару, бөртпелер

5. Тыныс жолдарына құсық түскенде ... дамуы мүмкін.

- A. аспирация
- B. енгігу
- C. дене қызуы
- D. тахикардия
- E. апноэ

6. Үлкендерде жүрек жиырылуының жиілігі қалыпты жағдайда минутына ... рет.

- A. 80
- B. 40
- C. 20
- D. 70
- E. 90

7. Дені сау адамның тамыр соғу мінездемесіне ... тән.

- A. жақсы толысу, кернеулік, ырғақтылық
- B. аздап толысу, кернеулік, ырғақтылық
- C. кішкене, жіптәрізді, ырғақтылық
- D. әлсіз толысу, кернеулік, ырғақсыз
- E. ырғақтылық

8. Дені сау үлкен адамның АҚ қалыпты көрсеткішіне ... жатады.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 21 беті

- A. 120/80 мм.с.б.
 B. 100/60 мм.с.б.
 C. 80/60 мм.с.б.
 D. 160/100 мм.с.б.
 E. 140/90 мм.с.б.
9. 1 градусқа дене қызуы көтерілген кезде жүрек жиырылуының жиілігі ... жоғарылайды.
 A. 10 жүрек соғысына
 B. 5 жүрек соғысына
 C. 20 жүрек соғысына
 D. 40 жүрек соғысына
 E. 30 жүрек соғысына
10. Артериальды қысымның деңгейі тамыр соғудың ... сипатталады:
 A. толығымен
 B. ырғағымен
 C. күшейуімен
 D. жиілігімен
 E. жіптәрізді

Ситуациялық есептер:

Пациент, 45 жаста, өт қабын алу операциясы жасалған. Операциядан кейінгі 5-күнде пациент тігіс орнында қатты ауырсынуды сезіп, тексеру кезінде — сұйықтық бөлінуі және жараның ашылуы байқалады.

Талқылау сұрақтары:

1. Операциядан кейінгі тігістің ашылуына қандай себептер ықпал етуі мүмкін және бұл жағдайдың алдын алу үшін қандай шаралар қабылдануы тиіс?
2. Операциядан кейінгі тігіс ашылған жағдайда диагностика мен емдеу кезеңдері қандай?

9 – сабақ

1. Тақырып: Қатерлі ісіктен емделген, бірақ химиотерапия, сәулелену, хирургиялық емдеудің салдары бар науқастарды басқару принциптері.

2. Мақсаты: Химиотерапия, радиациялық емдеу және хирургиялық араласу нәтижесінде пайда болатын кешенді асқынуларды диагностикалау және алдын алу.

3. Студент білуі тиіс:

- Ұзақ мерзімді бақылау
- Реабилитация және қалпына келтіру

Студент істей білуі тиіс:

- Емдеудің ұзақ мерзімді салдарларын бағалау
- Реабилитациялық шараларды әзірлеу
- Пациенттердің жағдайын мониторинг жасау

4. Негізгі сұрақтар:

1. Химиотерапия мен радиациялық емнен кейін пациенттерде қандай негізгі асқынулар пайда болуы мүмкін?
2. Онкологиялық емнен кейін пациенттерді басқаруда междисциплинарлық тәсілді қолданудың маңызы қандай?

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):

1. Тақырып бойынша сұрақтарды қолдана отырып отырып, тақырыпты талдау.
2. Кіші топтармен жұмыс істеу.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 22 беті

3. ТСО-дан қолдану (ПК, мультимедиялық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау

4. Ситуациялық есептерді шешу.

5. Тақырып бойынша тестерді шешу.

6. Әдебиеттер: соңғы бетті қараңыз.

7. Оқыту және оқыту әдістері:

• Дәріс: шолу

• Презентация, реферат, тест, глоссарий

8. Бақылау (тесттер, есептер және басқалар)

Тесттер:

1. ... – бұл тыныстың жиілеуі.

A. Тахипноэ

B. Брадипноэ

C. Тахикардия

D. Брадикардия

E. Ортопноэ

2. Науқасты кеуде бөлімінің омыртқа бағанасының сынуымен тасымалдау қажет:

A. қатты зембілде науқас арқасымен горизонтальды қалыпта

B. жұмсақ зембілде науқас арқасымен горизонтальды қалыпта

C. құрбақа қалпында

D. Тренделенбург қалпында

E. Симмс қалпында

3. Тұншығу бұл -

A. кенеттен ауа жетпеу сезімі

B. тыныс ырғағының бұзылысы

C. тыныстың баяулауы

D. тыныстың жиілеуі

E. тыныстың жоғалуы

4. Науқастың ... қалпы қақырықтың шығуын жеңілдетеді.

A. отыру

B. тігінен

C. жартылай отыру

D. көлденеңнен

E. мәжбүрлік

5. Ұзақ оксигенотерапия кезінде оттегінің концентрация құрамы ... болуы керек.

A. 50 – 60 %

B. 10 – 30 %

C. 90 – 100 %

D. 20 – 40 %

E. 5 – 10 %

6. Оксигенотерапия бұл -

A. оттегімен емдеу

B. аэрозолмен емдеу

C. оттегіні буынға енгізу

D. жүрек-қантамыр жетіспеушілігінде жедел көмек

E. парэнтеральді жолмен дәріні енгізу

7. Оксигенотерапия көрсеткішіне ... жатады.

A. гипоксия

B. жөтел

C. тамыр соғуының жиілеуі

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 23 беті

D. дене қызуының жоғарылауы

E. қан кету

8. Оттегі жеке ингалятор арқылы ... минутына жылдамдықпен беріледі.

A. 8-9л

B. 4-5л

C. 2-3л

D. 9-10л

E. 6-7л

9. Қалыпты жағдайда ересектерде тыныс алу жиілігі минутына ... рет.

A. 18 – 20

B. 20 – 25

C. 14 – 15

D. 20 – 30

E. 30 – 40

10. Паллиативті күтімде келесі негізгі бағыттар болады:

1. психологиялық, рухани және эмоциялық қолдау

2. симптомдарды бақылау

3. отбасы үшін қолдау

4. ауыр жоғалту кезінде қолдау

5. қаржылық қолдау

A. 1,2,3,4

B. 2,3,4,5

C. 3,4,5,1

D. 4,5,1,2

E. 5,1,2,3

Ситуациялық есептер:

Пациент, 58 жас, сүт безінің қатерлі ісігін емдеу (химиотерапия және ісікті алып тастау операциясы) өткен. Емдеу аяқталғаннан кейін бірнеше айдан соң ол қолдарында және аяқтарында ұйығандық пен қышыну сезімін байқап, үнемі шаршау мен әлсіздікті сезінетінін айтты, бұл оның өмір сапасын айтарлықтай төмендетті. Соңғы тексерулерде ісіктің қайталануының белгілері табылмады.

Талқылауға арналған сұрақтар:

1. Химиотерапияның қандай ұзақ мерзімді салдарлары бұл симптомдарды тудыруы мүмкін?

2. Осы жағдайда қандай реабилитация тәсілдерін қолдану керек?

3. Басқа ауруларды болдырмау үшін қандай қосымша тексерулер қажет болуы мүмкін?

10 – сабақ

1.Тақырып: Науқастың туыстары мен еріктілерін стационарда және үйде паллиативтік көмек көрсетуге үйрету.

2.Мақсаты: Стационарда және үйде пациенттерге паллиативтік көмек көрсету негіздеріне науқастың туыстарына және волонтерлерді үйрету, соның ішінде күтім жасау, ауырсынуды жеңілдету және психоэмоционалдық қолдау көрсету.

3. Студент білуі тиіс:

- Туыстар мен волонтерлерге науқасты күту дағдыларын дамытуға көмектесу, оның ішінде ауру симптомдарын басқару және гигиеналық күтім көрсету.
- Науқасқа психологиялық қолдау көрсету және оның отбасы мүшелерімен тиімді қарым-қатынас жасау әдістерін үйрену.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 24 беті

Студент істей білуі тиіс:

- Туыстар мен волонтерлерді науқастарды күту негіздеріне үйретуді білу.
- Науқастар мен олардың туыстарына психологиялық қиындықтарды жеңуге көмектесу үшін эмоционалды қолдау әдістерін үйретуді білуі керек.

4. Негізгі сұрақтар:

1. Туыстар мен волонтерлер паллиативтік көмек көрсету үшін қандай негізгі дағдыларды меңгеруі керек?
2. Паллиативтік науқастармен жұмыс істейтін туыстар мен волонтерлердің эмоционалды жағдайын қалай қолдауға болады?

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):

1. Тақырып бойынша сұрақтарды қолдана отырып отырып, тақырыпты талдау.
2. Кіші топтармен жұмыс істеу.
3. ТСО-дан қолдану (ПК, мультимедиалық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау.
4. Ситуациялық есептерді шешу.
5. Тақырып бойынша тестерді шешу.

6. Әдебиеттер: соңғы бетті қараңыз.

7. Оқыту және оқыту әдістері:

- Дәріс: шолу
- Презентация, реферат, тест, глоссарий

8. Бақылау (тесттер, есептер және басқалар)

Тесттер:

1. Ятрогения – бұл
 - A. медицина қызметкерінің жіберген қателіктерінен және абайсызда аңдамай сөйлеген сөзінен пайда болатын ауру
 - B. аурудан кейінгі асқыну
 - C. операциядан кейінгі кезең
 - D. дәрі – дәрмекті қабылдағаннан кейін туындайтын ауру
 - E. емдік – сақтау тәртібін бұзған кезде пайда болатын ауру
2. «Эгогения» - бұл
 - A. науқастың өз өзіне кері әсері
 - B. науқастың бір-біріне кері әсері
 - C. дәрігердің науқасқа кері әсері
 - D. мейіргердің науқасқа кері әсері
 - E. қоршаған ортаның қолайсыз әсері
3. Вербальді емес қатынас:
 1. рухани
 2. эмоциональді
 3. интеллектуальды
 4. физикалық
 5. әлеуметтік
 - A. 1,2,4
 - B. 2,3,5
 - C. 2,3,4
 - D. 2,4,5
 - E. 1,2,3
4. Харди бойынша мейіргер типтері:
 - A. аналық, ашуланшақ, еркек тәрізді, әртіс, рутинер, маман

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 25 беті

- В. мейірімді, жауапты
- С. ашуланшақ, кекшіл, жанкүйер, аналық, қатал
- Д. еркек сияқты, беймаз, кертартпа, көп сөйлейтін, жалқау
- Е. маман, еркек сияқты, мұқиятсыз, дөрекі, қамқоршы
5. Сестрогения бұл
- А. науқасқа мейіргердің тигізетін негативті әсері
- В. науқастардың бір – біріне жағымсыз әсерлері
- С. науқастың өз өзіне теріс әсері
- Д. науқастардың бір – біріне кері әсерлері
- Е. науқасқа дәрігердің тигізетін негативті әсері
6. Фармакоятрогения – науқас организмне ... әсер етуінен пайда болатын ауру.
- А. дәрілік заттың
- В. абайсызда аңдымай сөйлеген сөздің
- С. физикалық фактордың
- Д. емдік және диагностикалық процедуралардың
- Е. химиялық фактордың
7. Науқастың құқығы бар:
- А. дәрігердің, бөтен адамның әсерінсіз кәсіби медициналық және этикалық шешімінің көмегін қабылдау
- В. дәрігердің, бөтен адамдардың әсерімен кәсіби медициналық және этикалық шешімінің көмегін қабылдау
- С. ауруханадан кез-келген уақытта кетеді және келеді
- Д. тағайындаған емді таңдау
- Е. өздігінен емделу
8. Науқастың Лиссабондық декларация құқығы ... қабылданды.
- А. 1982ж
- В. 2000ж
- С. 1981ж
- Д. 1999ж
- Е. 2012ж
9. Паллиативті көмек көрсетуді қажет ететін науқастар қатарына өршімелі аурумен созылмалы түрдегілер жатады:
- А. терминальды дәрежедегі созылмалы бүйрек жетіспеушілігімен науқастар
- В. инкурабельді онкологиялық науқастар
- С. терминальды дәрежедегі созылмалы қанайналу жүйесінің жетіспеушілігі
- Д. терминальды дәрежедегі тыныс жетіспеушілігі
- Е. терминальды дәрежедегі жүрек жетіспеушілігі
10. Өлім алдындағылар үшін бірінші үй ... ашылған.
- Парижде
- Германияда
- Лионда
- Ресейде
- Англияда

Ситуациялық есептер:

Туыстары мен волонтерлер паллиативтік көмек көрсетуге дайындық кезінде, науқасқа ауырсынуды жеңілдету үшін қажет болатын дәрі-дәрмектер мен құралдар туралы ақпаратты дұрыс меңгермеген. Бір күні туысқандары мен волонтерлер науқастың жағдайы

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 26 беті

нашарлап, ауырсынуы күшейгенін байқайды, бірақ олар қандай дәрі-дәрмек қолдану керектігін білмейді.

Тапсырма: Студент осы жағдайда туыстар мен волонтерлерге дұрыс ақпарат беріп, ауырсынуды жеңілдету үшін қажетті шараларды қалай қабылдау керектігін түсіндіріп беруі керек.

11 – сабақ

1.Тақырып: Паллиативті көмек көрсету бойынша ұтқыр бригадалар және көпбейінді мамандар тобының жұмысын ұйымдастыру.

2. Мақсаты: Мобильді бригадалар мен көпсалалы мамандар тобының тиімді жұмысын ұйымдастыру, науқастарға үйде және стационарда қолжетімді әрі сапалы паллиативтік көмек көрсету.

3. Студент білуі тиіс:

- Мобильді бригадалардың құрамы:
- Мамандар арасындағы үйлестіру:
- Мобильді бригаданың жұмысын ұйымдастыру қағидалары.
- **Студент істей білуі тиіс:**
- Көпсалалы мамандар арасындағы өзара іс-қимылды қамтамасыз ету.
- Мобильді бригаданың жұмысын ұйымдастыру.

4.Негізгі сұрақтар:

1. Паллиативтік көмек бойынша мобильді бригадалардың жұмысын ұйымдастыру аспектілері.

2. Паллиативтік көмек көрсету бойынша мобильді бригадалар мен көпсалалы мамандар тобының жұмысын ұйымдастыру.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):

1. Тақырып бойынша сұрақтарды қолдана отырып отырып, тақырыпты талдау.

2.Кіші топтармен жұмыс істеу.

3.ТСО-дан қолдану (ПК, мультимедиалық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау.

4.Ситуациялық есептерді шешу.

5.Тақырып бойынша тестерді шешу.

6. Әдебиеттер: соңғы бетті қараңыз.

7. Оқыту және оқыту әдістері:

- Дәріс: шолу
- Презентация, реферат, тест, глоссарий

8. Бақылау (тесттер, есептер және басқалар)

Тесттер:

1. Паллиативті көмек бөлімшесіне госпитализацияға көрсеткіштер:

A. 4 клиникалық топтағы қатерлі ісік

B. аурудың дамуының жедел сатысындағы өкпе және басқа ағзалардың туберкулезі

C. венерологиялық аурулар

D. психикалық бұзылыстар

E. жұқпалы аурулар

2. Паллиативті көмек бөлімшесіне госпитализацияға қарсыкөрсеткіштер:

A. жедел жұқпалы аурулар

B. венерологиялық аурулар

C. психикалық бұзылыстар

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 27 беті

- D. кардиологиялық науқастар
- E. аурудың дамуының жедел сатысындағы өкпе және басқа ағзалардың туберкулезі
3. Жоспар бойынша өзімен бірге мынадай құжаттар болған жағдайда жатқызылады:
- A. 4 клиникалық қатерлі ісік диагнозын мақұлдайтын құжаттарымен
- B. паспортпен
- C. медициналық қорғау полисымен
- D. бактериологиялық тексеру жүргізген анықтамасымен (энтеропатогенді флораға) он күн бұрын тапсырылған
- E. аймақтық дәрігердің жолдамасымен
4. Дәрігер 57 жастағы салданған, төсек тәртібінде 6 ай жатқан науқастың терісіндегі өзгерістерді көріп, жауыр жараның 1 дәрежесі диагнозын қойды. Терідегі өзгерістер келесідей көрінеді:
- A. тұрақты қызару және мацерация
- B. жараға айналу
- C. үсік сияқты
- D. терең ойық жаралар
- E. қызару
5. Дәрігер 57 жастағы салданған төсек тәртібінде 6 ай жатқан науқастың терісіндегі өзгерістерді көріп, жауыр жараның 2 дәрежесі диагнозын қойды. Терідегі өзгерістер келесідей көрінеді:
- A. жараға айналу
- B. терең ойық жаралар
- C. қызару
- D. мацерация
- E. үсік сияқты
6. Дәрігер 57 жастағы салданған төсек тәртібінде 6 ай жатқан науқастың терісіндегі өзгерістерді көріп, жауыр жараның 3 дәрежесі диагнозын қойды. Терідегі өзгерістер келесідей көрінеді:
- A. терең ойық жаралар
- B. жара пайда болады
- C. қызару
- D. үсік сияқты
- E. мацерация
7. Дәрігер 57 жастағы салданған төсек тәртібінде бай жатқан науқастың терісіндегі өзгерістерді көріп, жауыржараның 4 дәрежесі диагнозын қойды. Терідегі өзгерістер келесідей көрінеді:
- A. некроз
- B. терең ойық жаралар
- C. қызару
- D. жараға айналу
- E. тұрақты қызару және мацерация
8. Хоспис күтімі – бұл:
- A. паллиативтік көмекті ұйымдастыру нысандарының бірі
- B. философиялық ілім
- C. халыққа әлеуметтік көмек көрсетудің бір түрі
- D. жедел жәрдем
- E. эвтаназияның түрі
9. Ауыр омыртқа жаракатын алған науқастың төсегінде қажетті іс-шаралар:
- A. жауыр жараның алдын-алу

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакхстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 28 беті

- B. тамыр соғысын санау
- C. жүректік дәрілерді енгізу
- D. АҚ өлшеу
- E. тыныс жиілігін санау
- 10. Науқас салданған, комалық жағдайда. Осы науқастың күтім ерекшелігіне ... жатады.
- A. функциональды-пайдалы қалыпта салданған аяқ-қолды иммобилизациялау
- B. дене қызуын өлшеу
- C. тырысуға қарсы дәрі енгізу
- D. оттегімен емдеу
- E. қанды тексеру

Ситуациялық есептер:

Стационарда паллиативтік көмек алып жатқан науқас, денсаулық жағдайының нашарлауына байланысты үйде күтім жасауға ауыстырылады. Осыған байланысты науқастың үйіне шығатын мобильді бригада тағайындалады, оған дәрігер, әлеуметтік қызметкер және мейірбике кіреді.

Алайда, жағдайды талқылау барысында барлық мамандардың емдеу тәсілдері бойынша келіспеушіліктері бар екені, сондай-ақ қажетті дәрі-дәрмектер мен медициналық құрал-жабдықтардың жеткіліксіздігі анықталды.

Тапсырма:

Студент ретінде сізге келесі әрекеттерді орындау қажет:

1. Мамандар арасындағы үйлестіру мәселесін шешу үшін жағдайды бағалаңыз және оны шешу жолдарын ұсыныңыз.
2. Қажетті логистиканы қамтамасыз етіңіз (дәрі-дәрмектер, құрал-жабдықтар).
3. Мобильді бригаданың жұмысын барынша тиімді ету үшін барлық мамандар арасындағы өзара әрекетті қалай жақсартуға болатыны туралы жоспар әзірлеңіз.

12 – сабақ

1. Тақырып: Хоспистер. Хоспистік паллиативтік көмек көрсетудегі мәселелер.

2. Мақсаты: Хосписте паллиативтік көмек көрсету мәселелерін зерттеу, науқастарға күтім көрсету сапасын жақсарту бойынша ұсыныстар әзірлеу.

3. Студент білуі тиіс:

- Хоспистік паллиативтік көмек көрсету мәселелері:
- Хоспистің денсаулық сақтау жүйесіндегі рөлі:
- Хоспистік көмек көрсету мәселелерін шешу жолдары:

Студент істей білуі тиіс:

- Хоспистердің жұмысын ұйымдастыру моделдерін ұсыну:
- Хоспистік күтімнің қазіргі жүйелерін талдау:
- Хоспистік паллиативтік көмектің дамуының перспективаларын бағалау:

4. Негізгі сұрақтар:

1. Хоспистік паллиативтік көмек көрсету ұйымында қандай негізгі мәселелер бар?
2. Қаржыландырудың тапшылығы хоспистер үшін неге маңызды проблема болып табылады?

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):

1. Тақырып бойынша сұрақтарды қолдана отырып отырып, тақырыпты талдау.
2. Кіші топтармен жұмыс істеу.
3. ТСО-дан қолдану (ПК, мультимедиялық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 29 беті

4. Ситуациялық есептерді шешу.

5. Тақырып бойынша тестерді шешу.

6. Әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер:

1. Қаныбеков, А. Емшара және таңу бөлмелерінің мейірбикелерінің іс - әрекеттері: оқулық / А. Қаныбеков, А. Қаныбекова. - Алматы : Эверо, 2017. - 200 бет. с.
2. Адилова, Л. М. Мейіргердің манипуляциялық әрекетінің алгоритмдері: оқу құралы = Алгоритмы сестринских манипуляций : учебное пособие/- М. : "Литтерра", 2016. - 248 б.
3. Мамандандырылған медбикелік күтімді ұйымдастыру мед. колледждер мен училищелерге арналған оқу құралы / Н. Ю. Корягина [ж. б.]; ред. басқ. З. Е. Сопина; жауапты ред. С. Қ. Мұратбекова; қаз тіліне ауд. А. Р. Құспанова, Б. Т. Алпыспаева ; РФ білім және ғыл. министрлігі. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 432 бет

Қосымша әдебиеттер:

1. Нурманова, М. В. Сборник стандартов сестринских технологий по дисциплине "Основы сестринского дела" [- Караганда ИП "Акнур", 2013.
2. Нурманова М. В. сборник стандартов сестринской технологии по дисциплине" Основы сестринского дела". - Караганда : ИП "Ак Нур", 2012.
3. Даулетбаев, д. А. алгоритмы (стандарты) манипуляций медсестрой: учебное пособие . - Алматы : ТОО "Эверо", 2011.
4. Нурманова, М. В. Сборник стандартов сестринских технологий по дисциплине "Основы сестринского дела": сборник - 2-е изд., испр. и мяч. - Караганда : ИП "Акнур", 2013.
5. Общие сестринские технологии: практикум / С. Т. Сейдуманов [и др. [Текст] - Алматы : Эверо, 2012.

7. Интернет-ресурс

Ғылыми электрондық кітапхана
 «BooksMed» электронды кітапханасы
 «Web of science» (Thomson Reuters)
 «Science Direct» (Elsevier)

8. Бақылау (тесттер, есептер және басқалар)

Тесттер:

1. Науқастың қозуы мен мазасыз мінез-құлқы ыңылдау, беттің бырмалануымен бірге жүрсе, бұл түсінік:
 - A. физикалық ауырсыну
 - B. психологиялық мәселе
 - C. сананың біртіндеп жойылуы
 - D. жүрек ауруы
 - E. депрессия белгілері
2. Жазылмайтын науқастарға паллиативті көмек көрсететін мекемені ... деп атайды.
 - A. хоспис
 - B. крематория
 - C. реанимация
 - D. мәйітхана
 - E. палиатория
3. Төсек және киімдерді уақытылы ауыстыру, жаймада қыртыстарды жою, ұсақтарды жинау, науқастың дене қалпын үнемі ауыстырып тұру ... мақсатында орындалады.
 - A. жауыржараның алдын-алу
 - B. су тепе – теңдігін қолдау
 - C. тұз құрамының реттелуі
 - D. қақырық тастауды жақсарту

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		№72/11 ()
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		32 беттің 30 беті

- Е. ағзаны шынықтыру
4. Жауыр жара ... пайда болмайды.
- А. іштің алдыңғы қабырғасында
 В. сегізкөз аймағында
 С. табанда
 D. жауырын аймағында
 Е. шүйдеде
5. Бірінші орында паллиативті көмекті көрсетуді ... қажет етеді.
- А. АИВ инфекциясының терминальды сатысындағы науқастар ісікалды ауруымен
 В. инсультпен ауырған науқастар
 С. науқастың сауығуына қол жеткізу
 D. созылмалы жүрек жетіспеушілік
 Е. созылмалы пиелонефрит
6. «Көшпелі қызмет картасына» толық жазылады:
- А. науқастың объективті жағдайы, диагноз, емі
 В. әлеуметтік-шаруашылық статус
 С. науқастың және оның туысқандарының қалауымен қажеттілікке қарай келесі қарауды жоспарлайды
 D. тұқымқуалаушылық
 Е. аллергиялық статус
7. ... терминальды жағдайға жатпайды.
- А. биологиялық өлім
 В. кома
 С. агония алды
 D. агония
 Е. клиникалық өлім
8. Науқастар кардиофобия кезінде ... сезінеді.
- А. үнемі «денсаулығына қорқыныш»
 В. тәуліктің түнгі уақытында қорқынышты
 С. жарыққа қорқынышты
 D. суға қорқынышты
 Е. үнемі «жүрекке қорқыныш»
9. Зардап шегушіге тез арада реанимациялық көмек жүргізуге жатпайтын шаралар:
- А. терінің бозарып, мұздай жабысқақ тердің шығуы
 В. қарашық реакциясының болмауы
 С. ұйқы артериясында пулстың болмауы
 D. естің болмауы
 Е. анафилактикалық шок
10. Клиникалық өлім кезеңінің ұзақтығы:
- А. 5-6 минут
 В. 1-2 минут
 С. 6 -12 минут
 D. 12-15 минут
 Е. 16-17 минут

Ситуациялық есептер:

Хоспистегі науқастар мен олардың отбасылары емделмейтін аурудан туындаған күшті стресс пен эмоционалдық қиындықтарға ұшырайды. Психологиялық қолдау шектеулі, және көптеген туыстар өздерін кінәлі сезініп, өлім алдындағы қорқынышпен күресе

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық		№72/11 () 32 беттің 31 беті

алмайды. Эмоционалдық деңгейде қолдаудың болмауы науқастардың да, олардың жақындарының да жағдайын қиындатады.

Студентке тапсырма:

Студент ретінде, сізге қажет:

1. Науқастар мен олардың отбасыларының психологиялық жағдайының күтім процесіне әсерін бағалау.
2. Психологиялық қолдауды жақсарту жоспарын әзірлеу, оған қызметкерлерді науқастар мен туыстарымен қарым-қатынас жасау дағдыларын үйрету және психологтарды тарту кіреді.

<p>ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>		<p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»</p>
<p>«Мейіргер ісі-1» кафедрасы Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық</p>		<p>№72/11 () 32 беттің 32 беті</p>